

Quo vadis, Europa? – Európai Polgári Kezdeményezés

(Határközi magyar–szlovák állampolgári fórum
Nyitrán. 2010. október 8.)

Az Európai Parlament valamennyi uniós tagállama fővárosában – így Budapesten és Pozsonyban is – működtet egy ún. tájékoztatási irodát, melynek feladata a lakosság, illetve a sajtó lehető legszélesebb körű tájékoztatása. 2010. október 8-án az Európai Parlament Budapesti Tájékoztatási Irodája és a pozsonyi Információs Iroda határközi konferenciát szervezett, melynek Nyitrán a Mezőgazdasági Egyetem Kongresszusi Központja adott otthont.

Beszámolóm elején néhány szót ejtenék a konferencia résztvevőiről, szervezőiről. A konferencia a *Quo vadis Europa?* címet viselte, vezérfonalát az európaibb gondolkodásmód jellemezte. A fórumot LOVÁSZ ATTILA nyitotta meg, aki a Tallinntól Lisszabonig terjedő területet közös hazáknak jelölte, ahol „*mindannyian otthon vagyunk*”. A konferencián előadott Maroš Šefčovič, az Európai Bizottság alelnöke, valamint öt európai parlamenti képviselő (Bauer Edit, Gál Kinga, Gurmai Zita, Sergej Kozlík, Anna Záborská) fejtette ki véleményét az újonnan alakuló uniós intézmény – az Európai Polgári Kezdeményezés – célkitűzéseiről, feladatköréről. A konferencia alaptézisét Radovan Geist, az EurActiv.sk főszerkesztője foglalta össze.

A fórumot a magyar–szlovák kétnyelvű kommunikáció jellemezte. Az Európai Polgári Kezdeményezés nevet viselő uniós intézmény az antibürokratikus, modern szemléletet elfogadó, a fiatal generáció felé is nyitott kezdeményezés, melynek elindításában nagy szerepe van GURMAI ZITA európai parlamenti képviselőnek. Előadásában kiemelte: nem tartja mellékesnek, hogy épp egy igazi „alma mater” ad otthont e konferenciának. Az Európai Polgári Kezdeményezés az Európai Parlament, Bizottság és Tanács mellett a negyedik fontos uniós intézményt fogja képviselni. Olyan nyilvánosnak is jelölhető intézményről van szó, ahol az Európai Unió felső vezetői mellett a polgárok is véleményt nyilváníthatnak, mert az alakuló intézmény nem a hivatalnokokról szól, hanem mindannyiunkról, hiszen „*a célunk közös*” – tette hozzá MAROŠ ŠEFČOVIČ. A konferencián Nyitra első emberén kívül több fiatal értelmiségi is képviseltette magát, amit az előadók pozitívan értékelték.

Az Európai Polgári Kezdeményezés elnevezésű intézményt a Lisszaboni Szerződés hozta létre, abból fejlődött ki, alapgondolata és feladatköre benne gyökerezik. A kezdeményezés programtervezetét Gurmai Zita ismertette. Az intézmény arra lesz hivatott, hogy a demokratikus deficitet kiküszöbölhető legyenek az Európai Unió egész terüle-

tén, ahol majd bárki kinyilváníthatja szabad véleményét. A kezdeményezés alapja az ún. Zöld könyv, amely civil szervezetek folyamatos együttműködésének a gyümölcse. A konkrét jelentéstervezetet előreláthatóan november végén tárják a nyilvánosság elé. Ebben szerepel majd az anyák gyermekgondozási időszakának pozitív irányba történő megváltoztatása, a család mint Európa alappilléreinek a központba emelése vagy a genetikailag modifikált termények végleges betiltása az Európai Unió egész területén. Fontos megjegyezni, hogy az Európai Polgári Kezdeményezés elé csak olyan tervezet bocsátható, amit a Lisszaboni Szerződés is magában foglal, amely a legfrissebb, a 27 tagú, 500 millió lakosúra duzzadt, 23 hivatalos nyelvet használó Európai Uniót szabályozza, melynek gyökerei még az 1950-es évekre nyúlnak vissza. *„Nem képezheti éppen ezért vita tárgyát a halálbüntetés visszaállítása, mert ez számunkra elfogadhatatlan, mert Európa az életet védi”* – fejtette ki véleményét BAUER EDIT.

GÁL KINGA előadásában főként a fiatalabb generációt szólította meg; szerinte az innovatív tendenciák mellett egyik legfontosabb feladatunk kultúránk és hagyományaink átörökítése. Előadásában hangsúlyozta: a Lisszaboni Szerződés arra a kérdésre ad választ, hogy merre tovább, Európa. Európának vállalnia kell az integráció fokának erősítését, megerősíteni a nemzeti parlamentek döntéshozatalát. Gál Kinga az Európai Polgári Kezdeményezést a Lisszaboni Szerződés leginnovatívabb elemének nevezte, amely a kölcsönös kommunikációt hivatott gyakorolni az unió vezetősége és az uniós polgárok között. Csakis közös erővel, elkerülve mindennemű nyelvi, etnikai stb. háborúzást tudjuk megvalósítani a kezdeményezés célkitűzéseit. Ahhoz, hogy a fiatal generáció már érezhesse ennek az európaibb gondolkodásmódnak a pozitív eredményét, élnie kell az intézmény adta lehetőségekkel. Itt hangsúlyoznám ki az egyik felkínálkozó lehetőséget, miszerint ezen intézmény keretein belül mindenki anyanyelvén fejtheti ki véleményét.

SERGEJ KOZLIK az Európai Unió integratív vonalának éppen a gazdasági társadalmat jelölte, mely szerint épp az Európai Unió alapozta meg a közös Európában a szabad mozgás lehetőségét a schengeni övezettel. A további innovatív együttműködés egyik lényeges pontjának a diplomáciai kapcsolatok megerősítését, ill. kialakítását nevezte. ANNA ZÁBORSKÁ európai parlamenti képviselő szerint az Európai Polgári Kezdeményezés az aktuális, körülöttünk zajló eseményekről és megoldatlan kérdésekről kell, hogy szóljon; előadásában szintén kiemelte a munkaidő megfelelő szabályozása mellett a család szerepét.

A konferencián az egyéb helyi közjogi méltóságok mellett tiszteletét tette KOMZSÍK ATTILA, a nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának dékánja is, aki jelenlétével és a kar küldetésében már korábban megfogalmazott központi gondolatával szintén az európaibb gondolkodásmód, az innovatív előrehaladás mellett tette le a voksot.

A fórum helyszínének megválasztása különösen szerencsésnek bizonyult a résztvevők számára, mivel Nyitra egyetemi város, sok magyar ajkú oktató, kutató és hallgató dolgozik itt. Ebben a kétnyelvű környezetben a magyar és a szlovák nemzet együttműködése figyelhető meg, ami a soknyelvű Európa szerves részét kell, hogy képezze a jövőben is.